

Hibás teljesítés esetén hol indítható per?

A Kúria egy külföldi elemet tartalmazó magyar jogvitában alkalmazta a polgári és kereskedelmi ügyekben a joghatóságról, valamint a határozatok elismeréséről és végrehajtásáról szóló 1215/2012/EU (Brüsszel Ia) rendeletet. Ennek kapcsán adott támpontokat arra vonatkozóan, hogy mikor rendelkezik a magyar bíróság joghatósággal egy uniós tagállami székhelyű alperessel szembeni perben.

A per tárgyát egy szlovák illetőségű eladó és egy magyar vevő között létrejött adásvételi szerződés képezte. Az áru három részletben lett elszállítva az eladó, azaz az alperes telephelyéről, amelyek közül a vevő, azaz a felperes az első két tételt minőségi hibára való hivatkozással visszaküldte, a harmadikat pedig már nem is fogadta. A fuvarozást a felperes megbízása alapján eljáró harmadik személy végezte, akinek a fuvardíjat a felperes kifizette.

Az európai fizetési meghagyással szemben az alperes részéről benyújtott ellentmondás folytán perré alakult eljárásban a felperes Magyarországon kérte a szlovák alperes kötelezését a hibás teljesítése miatt történt elállása folytán a vételár, a fuvardíjak és a tolmácsolási munkadíj megfizetésére.

Az alperes joghatósági kifogást terjesztett elő és előadta, hogy a Brüsszel Ia rendelet alapján a szlovák bíróság, és nem a magyar bíróság rendelkezik joghatósággal. Utalt arra, az áru szállítását a felperes vállalta, ezért az adásvételi szerződés teljesítése az áru átadásával Szlovákiában valósult meg. Mind az elsőfokon, mind a másodfokon eljáró bíróság megállapította a joghatóság hiányát és megszüntette a pert Magyarországon.

A Felperes felülvizsgálati kérelme alapján a Kúriának azt kellett vizsgálnia, hogy a Brüsszel Ia rendelet alapján a magyar bíróságok joghatósága megállapítható-e. Főszabály, hogy külföldi illetőségű társaság nem perelhető Magyarországon, kivéve, ha a teljesítés helye belföldön volt. A rendelet szerint, ha az eljárás tárgya egy szerződés, akkor a vitatott kötelezettség teljesítésének helye szerinti bíróság előtt perelhető a más tagállamban székhellyel rendelkező vállalkozás. Az Európai Unió Bírósága szerint szerződéssel összefüggő jogvitának minősül az olyan igény, ahol a felperes keresete az egyik fél által a másik felé szabadon vállalt kötelezettséget vitat.

A perbeli esetben a felperes gondoskodott az áru elszállításáról, az ezzel kapcsolatos költségeit is megjelölte keresetében és az alperes a saját, szlovákiai telephelyén adta át az árut a felperes megbízottjának, a teljesítés helye tehát Szlovákiában volt, így a magyar bíróságoknak nem állt fenn joghatósága.

Fontos megjegyezni, hogy amennyiben az alperes székhelye külföldön, uniós tagállamban van, a magyar bíróság csak akkor rendelkezik joghatósággal az adásvételi szerződés hibás teljesítéséből eredő jogvita kapcsán, amennyiben a teljesítés helye Magyarországon volt, tehát ha az eladó leszállította az árut a vevőnek. Amennyiben a vevő vagy megbízottja megy el az áruért és fizeti a fuvarát, akkor a teljesítés helye az eladó telephelye.